بازی‌خانه

برای همه مطربان گمنام و خاموش قرن‌های ایران*

فرزانه ابراهیم‌زاده

این طربنامه نَدارَد بِهتَری
امشَبی شَبْ‌زِنده‌داری می‌کنیم!
خَنده بَر لَب‌ها اگر آید خُوش است
ز آن که ما دَندان‌شُماری می‌کنیم!
این تَماشا با نِی و تار آوَریم
رُوزَنی دَر شامِ تاری می‌کنیم!
روزِ روشَن تا کِی آید هوش‌دار
آسمان را پَرده‌داری می‌کنیم!
روزگار اَر شُغلِ ما را خوار کَرد
ما بِه وِی آیینه‌داری می‌کنیم!

***

● اشتباه نکنید، آنچه پیش‌روی شماست تنها بخشی از یک نمایش شادی‌آور ایرانی نیست که البته دقیقا هست و بیشتر، پژوهشی است بیست‌وچند ساله با نام «طربنامه» که به قلم و هدایت بهرام بیضایی بر روی صحنه رفته است و بی‌تردید یکی از مهم‌ترین رویدادهای فرهنگی ایران را در نخستین روزهای سال ۱۳۹۵ خورشیدی رقم زده است. نمایشی که اعلان و تصاویرش دست‌به‌دست در میان رسانه‌های فارسی‌زبان و غیرفارسی‌زبان چرخید و در میان شادی و حسرت علاقه‌مندان به تئاتر و نمایش ایرانی به صحنه رفت. شادی و وجدش از آن روی که یکی دیگر از گونه‌های نمایشی سنتی و آیینی ایرانی قبل از فراموشی و ازدست‌رفتن با پژوهش گسترده و دامنه‌دار بهرام بیضایی ثبت و ضبط شده است. پژوهشی چون کارهای دیگر بیضایی مانند جانا و بلادور و گزارش اردویراف و شب‌هزارویکم که هر کدام تلاشی برای ثبت گونه‌های نمایشی و پاره‌های ازیادرفته فرهنگ و تاریخ ایرانی است. شادی‌ای که البته خیلی زود در حسرت اجرانشدن این نمایش در سالنی در ایران خیلی زود فرو می‌نشست و به یادمان می‌آورد که بیضایی حالا هفت، هشت سالی هست که سایه‌اش روی تئاتر ایران نیست و علاقه‌مندان به آثارش در انتظار روزی که او باز گردد و باز روی صحنه برود. غیبتی که در وعده‌های مسئولان هنری برای دادن مجوز به کارهای او و سرگردانی آثارش در اتاق‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی طولانی‌تر و طولانی‌تر می‌شود و آرزوی حضور دوباره او در ایران را به «شاید وقتی دیگر» موکول می‌کند.

این اندوه با خواندن متنی که بیضایی در برنوشت نمایش نوشته، آنجا بیشتر می‌شود که می‌فهمید این نمایش و پژوهش بیشتر از ۱۰ سال مجال اجرائی‌شدنش در ایران از دست رفته است و حالا بنابر آنچه او نوشته ای بسا تنها بینندگانش همان‌هایی خواهند بود که ۲۶ و ۲۷ مارس و دو و سه مارس در مرکز ایران‌شناسی دانشگاه استنفورد آن را دیدند. بیضایی با طربنامه بار دیگر قدرت نوشتن و پژوهش خود را با کارگردانی همراه کرده و روی صحنه آورده است. او گفته ایده اولیه طربنامه را در سفری بریده‌بریده و یک‌ماهه میان زمین و هوا در سال ۷۳ نوشته است: «همان روزها دریافتم نمایشنامه‌یی در من نوشته می‌شود نه برای صحنه‌یی با تعریف‌های قراردادی امروزی - که برای اصل تخت‌حوضی و اجرائی میان جمعیت. طربنامه خُود را به مَن چنین نشان داد که از بُن در یک عروسی فرضی می‌گُذَرَد و زمانِ بلندِ آن از آغازِ تاریکی تا سَرِ سپیده پگاه بایستی. خُوشبختانه محرومیتِ صحنه‌یی دَه سال پیش‌تَر و هجده سال پَس‌تَر از پاییز ۱۳۵۸ به من آموخته بود که امیدی برای اجرایش نَبَندَم - و طربنامه داشت خُودَش را چنان که می‌خواست می‌نوشت». به نوشته بیضایی: «یازده سال بعد از نوشتن طربنامه، به امید رهاشُدن از وسوسه نُومیدانه تجربه صحنه‌بی‌اَش بر تختِ‌حوض خانه‌یی قدیمی و میان تماشاگران، متن سَر و تَهْ زَده قابلِ چاپی از کتابچه‌های چرکنویس آن بیرون کشیدم؛ با حذف بسیار داستان‌ها و ترانه‌ها و چهره‌های گُذَرَنده و تکّه‌های چندانی از داستان شاعر و زَنش و رقیب‌اَش و نیز بسیار گوشه‌های داستانِ مُطرب‌ها- که انتشار آن را هم به فرمایشِ حکیمانه خُود فرمودَند: باشد روزگاری که فضا بازتَر شود!» روزگاری که البته نه در ایران و در سرزمین مادری بیضایی و طربنامه هنوز فرصت اجرائی به آن دو را نداد و او تلاش کرده با جمع‌کردن و پیوندزدن داستان‌های حذف‌شده در جای دیگر به روی صحنه ببرد. طربنامه در دو نیمه تنظیم شده است. نیمه نخست که در بهار ۹۵ با حضور بازیگران شناخته‌شده تئاتر مانند حمید احیا، افشین هاشمی، مژده شمسایی و جمعی از بازیگران جوانی که در کارگاه تئاتر بیضایی تربیت شده‌اند به صحنه رفته است؛ شامل یک پیش‌خوانی و سه گوشه و پایان است. این نمایش که مانند گونه اصلی خود نمایشی بلند و چندساعته است همان‌طوری که بیضایی نیز در یادداشت خود توضیح داده از همه گونه‌های پیش‌شناخته و چهره‌های اصلی نمایش آیینی و سنتی وام گرفته است و در قالب شانزده داستان اصلی و بیش از آن داستان کوتاه فرعی در هم بافته است. بیضایی اجرای کامل و بدون حذف طربنامه را بعد از بیست‌وسه سال به نظر خواب می‌داند؛ خوابی که به نوشته او تقدیم می‌شود: «به هَمه مطربان گُمنام و توهینْ‌شُده قرن‌ها در ایران- که جهانیان را جُز شادی نخواستند و خُود جُز اندوه نَبُردَند!»

*نام این ستون برگرفته از یکی از آثار بهرام بیضایی است.

اقدام آموزش‌وپرورش نگرانی اهالی تجسمی را رقم زد

نقاشی در آستانه حذف از هنرستان‌ها

سحر آزاد

عکس: فارس

بحث بر سر آموزش نقاشی در هنرستان‌هاست. یک هفته پس از نگرانی اهالی تجسمی مبنی بر واگذاری موزه هنرهای معاصر تهران به بنیاد، موضوع حذف رشته نقاشی از برنامه درسی هنرستان‌ها، واکنش‌ها را برانگیخته است.

هنوز چند روز از اظهارنظر انجمن‌های مختلف هنری مانند نقاشان درباره صحت واگذاری موزه هنرهای معاصر تهران به بنیاد رودکی نگذشته است که هنرهای تجسمی ایران بار دیگر خبرساز شده است. این‌بار موضوع مربوط به حذف رشته نقاشی از دروس هنرستان‌ها و جایگزین‌شدن رشته‌ای با عنوان «فتوگرافیک» است. براساس نامه‌ای که در اختیار «شرق» قرار گرفته؛ برزین ضرغامی، مدیرکل ارشاد تهران به شریفی قادری، مدیرکل دفتر آموزش و توسعه فعالیت‌های هنری این وزارتخانه آورده است: «نظر به تغییر نظام آموزشی و اصلاحات صورت‌گرفته در پایه دهم در رشته‌های تحصیلی ریاضی، تجربی، انسانی، کاردانش، هنرستان‌ها و تغییرات در برنامه‌های دروس عمومی و تخصصی به استحضار می‌رساند، برخی رشته‌های تخصصی در زمینه هنرهای تجسمی، ازجمله نقاشی در هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای از سوی آموزش‌وپرورش حذف شده است».

در ادامه این نامه چنین آمده است: «با توجه به قدمت و سابقه هنرستان‌های هنرهای زیبای پسران و دختران تهران که مهد پرورش استادان برجسته و نامدار در رشته نقاشی هستند، از سال تحصیلی آتی آموزش این رشته را نخواهند داشت که این امر با اهداف آموزشی و تخصصی وزارت متبوع در زمینه کشف و پرورش استعدادهای هنری منافات داشته و این هنرستان‌ها را با بحران جدی مواجه خواهد کرد. لذا خواهشمند است، دستور فرمایید با انجام مکاتبات و مذاکرات لازم با آموزش‌وپرورش، موضوع را پیگیری و نتیجه را به این اداره کل اعلام نمایند».

علاوه‌بر هنرستان‌هایی که زیر نظر وزارت آموزش‌وپرورش قرار دارند، باید به این نکته اشاره کرد که هنرستان‌های هنرهای زیبا زیر نظر وزارت ارشاد هستند و همان‌طور که در این نامه به آن اشاره شده، هنرستان‌های هنرهای زیبا در تربیت نسل هنرمندان شناخته‌شده‌ای نقش داشته‌اند. نمونه این هنرستان‌ها هنرستان هنرهای زیبای تهران (دختران و پسران) در منطقه پیچ شمیران است که در سال ۱۳۳۲ تأسیس شده و در بنای قدیمی آن می‌توان تصاویر نصب‌شده از هنرمندان ماندگار ایران را دید.

در کتاب «پیچ شمیران ۱۳۳۲» به نقل از مجله هنر و مردم در اردیبهشت ۱۳۴۲ درباره این نهاد آموزشی چنین گزارش شده است: «هنرجویان هنرستان ظرف سه سال علاوه‌بر آموختن نقاشی، مجسمه‌سازی و هنرهای ملی با تمام آثار و علائم و نقوشی که از خصوصیات هنرهای ایرانی از دوران باستان تاکنون است، آشنا می‌شوند و با اجرای برنامه‌های طراحی مستند تخیلی، هنر نوع طراحی از اقسام گیاهان و حیوانات و رنگ‌آمیزی آنها را می‌آموزند».

این موضوع نشان می‌دهد نقاشی یکی از رشته‌های اصلی این هنرستان بوده که تاکنون تدریس می‌شده و همان‌طور که در نامه مدیرکل ارشاد تهران عنوان شده، حذف آن از هنرستان‌ها به‌ویژه هنرستان‌های هنرهای زیبا می‌تواند آموزش آن را با اختلال مواجه کند.

در برنامه درسی که از سوی وزارت آموزش و پرورش برای سال آینده در نظر گرفته شده، رشته فتوگرافیک به نوعی جایگزین رشته نقاشی شده است. البته این تغییرات محدود به رشته نقاشی نیست. در مواد درسی که برای گروه در نظر گرفته شده، تغییرات دیگری هم آمده است؛ همچنان‌که برای رشته صنایع دستی تنها شاخه فرش در نظر گرفته شده و هنرهایی مانند نگارگری، منبت، معرق و سفالگری حذف شده یا رشته معماری به تزئینات داخلی تغییر کرده است.

به دنبال این موضوع بیانیه‌ای در حال امضا از سوی هنرمندان خطاب به وزیر آموزش‌وپرورش و وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تنظیم شده است که در متن آن چنین اظهار شده است: «همان‌گونه که مستحضرید طبق برنامه اخیر اعلام‌شده و اصلاحات صورت‌گرفته در نظام آموزشی از پایه دهم به بعد، متأسفانه در گرایش‌های هنری تغییراتی صورت گرفته که در صورت اصلاح‌نشدن آن، صدماتی جدی به حوزه هنر در کشور وارد خواهد شد و در درازمدت، موجب ویرانی بنیان‌های هنر در کشور خواهد شد. در تغییرات اخیر، رشته «نقاشی» از دروس اصلی هنرستان هنرهای زیبا حذف شده است. همچنین رشته گرافیک با تعریف جدید به نام «فتوگرافیک» جایگزین شده و بسیاری از مفاد پایه و تاریخی محتوای دروس لحاظ نشده است. این تغییرات موجب نگرانی هنرمندان و فارغ‌التحصیلان شده است و در آینده نزدیک باعث افول و اضمحلال این کانون هنری درخشان خواهد شد. به نظر می‌رسد بدون توجه به تاریخ این رشته‌ها کارشناسی مناسبی در این خصوص صورت نگرفته است».

در بخش دیگری از این بیانیه درباره ضرورت آموزش رشته نقاشی گفته شده است: «رشته نقاشی در تاریخ ۹۵ ساله آموزش هنر به عنوان رشته‌ای مادر در حوزه هنرهای تجسمی همواره نقشی بی‌بدیل در تربیت نسل‌های متمادی هنرمندان در کشورمان داشته است. استادان بزرگی چون حسین بهزاد، محمود فرشچیان، پرویز تناولی، سهراب سپهری، غلامحسین نامی، محمدباقر آقامیری، ابراهیم جعفری، حسین زنده‌رودی، صادق تبریزی، مسعود عربشاهی، حبیب صادقی، کاظم چلیپا، رضا عابدینی و بسیاری از هنرمندان دیگر؛ مدرس و تحصیل‌کرده هنرستان‌های هنرهای زیبای تهران هستند. امضاکنندگان این نامه، به عنوان هنرمندان، فارغ‌التحصیلان و مدرسین هنرستان‌های هنرهای زیبا از آن مقام محترم تقاضا دارند مفاد درسی رشته‌های هنرهای تجسمی ماند رشته موسیقی، به عنوان آموزشی تخصصی زیر نظر شورای کارشناسان، در اختیار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار گیرد تا هنرستان‌های هنرهای زیبای وابسته به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به آموزش این مهم بپردازند. به همین منظور تشکیل شورای کارشناسان متشکل از هنرمندان نام‌آور، استادان دروس هنری و کارشناسان هنری آموزش‌وپرورش برای آینده این دروس مهم ضرورت به شمار می‌رود و انتظار می‌رود با توجه به پیشینه این عرصه هنری تصمیم جدی گرفته شود».

همچنین هیأت‌مدیره انجمن هنرمندان نقاش ایران نیز در نامه‌ای به علی‌اصغر فانی، وزیر آموزش‌وپرورش چنین عنوان کرده است: «در این روزها که شایعات ناخوشایند و نگران‌کننده درباره هنرهای تجسمی کشور از هر سو به گوش می‌رسد و هر روز شنیدن اخباری از تغییرات بدون پشتوانه کارشناسانه بر ناآرامی و ناخشنودی هنرمندان کشور می‌افزاید؛ اینک شایعه‌ای درباره حذف رشته نقاشی و تلفیق عجیب دو رشته گرافیک و عکاسی در برنامه‌های سال جاری هنرستان هنرهای زیبا موج جدیدی از واکنش‌ها را در میان اهالی هنر برانگیخته است. ناگفته پیداست که رشته نقاشی به‌عنوان پایه اصلی هنرهای تجسمی کشور با کارنامه‌ای درخشان از فارغ‌التحصیلان و دانش‌آموختگان، در بازشناساندن هنر بی‌نظیر ایران‌زمین به جهانیان نقشی بی‌بدیل ایفا کرده است و امروز دیگر هیچ‌یک از رویدادهای شاخص هنری جهان از تلألو پرافتخار آثار هنرمندان پرورش‌یافته در دامان مراکز پراهمیتی چون هنرستان هنرهای زیبا بی‌بهره نمی‌مانند. ما اعضای هیأت‌مدیره انجمن هنرمندان نقاش ایران از حضرت‌عالی درخواست می‌کنیم تا با واکنش مناسب و پاسخ‌گویی به‌موقع به این قبیل شایعات، موجبات آرامش خاطر هنرمندان دلسوز و مردم شریف هنردوست ایران را فراهم آورید».

از سوی دیگر مدیرکل دفتر آموزش‌های کاردانش وزارت آموزش‌وپرورش با خبرگزاری مهر گفت‌وگو و عنوان کرده است که جای نگرانی برای حذف رشته نقاشی وجود ندارد. سیدمصطفی آذرکیش با اشاره به انتقاد برخی هنرمندان هنرهای تجسمی به حذف رشته نقاشی و تغییر عنوان رشته گرافیک افزود: «از گذشته به‌روزآوری و تغییر عناوین رشته‌ها وجود داشته است البته ما رشته‌ای را حذف نمی‌کنیم، بلکه سرفصل‌ها و محتوا را در برخی رشته‌ها به‌روز می‌کنیم. آموزش نقاشی در شاخه کاردانش یا فنی و حرفه‌ای وجود خواهد داشت و شورای‌عالی آموزش‌وپرورش در روزهای آینده عناوین رشته‌های نهایی‌شده را اعلام می‌کند».

آذرکیش تأکید کرد: «هنرمندان هنرهای تجسمی از این بابت نگرانی نداشته باشند. البته تغییر رشته و عناوین همیشه با حساسیت جامعه روبه‌رو بوده است. هزارو ۲۰۰ هنرجو رشته نقاشی در سراسر کشور وجود دارد و هفته آینده در جلسه شورای‌عالی آموزش‌وپرورش، تکلیف رشته نقاشی مشخص می‌شود و آن زمان جزئیات را می‌توانیم اعلام کنیم».

مدیرکل دفتر آموزش‌های کاردانش وزارت آموزش‌وپرورش درحالی درباره حذف‌نشدن رشته نقاشی در سیستم کاردانش صحبت کرده است که باید به این نکته توجه کرد که نگرانی اهالی تجسمی درباره حذف این رشته از سوی هنرستان‌هاست نه کاردانش و چنانچه کاردانش هم رشته نقاشی را از مقاطع تحصیلی خود حذف نکند، این موضوع ارتباطی با حذف رشته نقاشی از سوی وزارت آموزش‌وپرورش در فنی‌وحرفه‌ای و هنرستان‌ها ندارد.

گالری اعتماد میزبانی می‌کند

واکنش هنرمندانه ۱۱۵ هنرمند به بحران آب

شرق: تهران تا چندروز دیگر، میزبان نمایشگاهی گروهی با موضوع «آب» خواهد شد. لیلا وارسته و ویدا زعیم، بعد از برپایی نمایشگاه‌هایی گروهی با موضوع صلح و طلای سیاه (نفت)، این روزها در حال تدارک نمایشگاهی دیگر با محوریت «آب» در گالری اعتماد هستند؛ نمایشگاهی که با برگزاری آن، سه‌گانه هنر ایران با محوریت سه سوژه مهم صلح، نفت و آب کامل می‌شود. این نمایشگاه جمعه، سوم اردیبهشت ساعت ۱۵ در گالری شماره یک و دو «اعتماد» افتتاح می‌شود و تا ۲۱ اردیبهشت ادامه دارد. در این نمایشگاه آثار ۷۳ هنرمند به تماشا گذاشته می‌شود و به دلیل استقبال بالایی که از این رویداد شده، آثار ۴۲ هنرمند دیگر نیز در سایت گالری اعتماد به نمایش گذاشته می‌شود. ویژگی مهم این نمایشگاه حضور پرتعداد نقاشان جوان است؛ ضمن آنکه محسن وزیری‌مقدم، آیدین آغداشلو، مارتین ورتمان، علی فرامرزی، خسرو حسن‌زاده، مهرداد محبعلی، امیرحسین حشمتی و فرساد لباف هم از جمله هنرمندان حاضر در این نمایشگاه هستند.

سه‌گانه‌ای به نام مادر

ایده نمایشگاه «طلای آبی» اول‌بار از سوی مادر لیلا وارسته مطرح شد. وارسته در این‌باره می‌گوید: با توجه به حیاتی‌بودن مسئله آب، مادرم پیشنهاد دادند که نمایشگاهی با این موضوع برگزار شود تا هنرمندان از زوایای مختلف به بحران کم‌آبی و اهمیت آب بپردازند. البته ایده دو نمایشگاه «نفت» (طلای سیاه) و صلح نیز برای اول‌بار از طرف ایشان مطرح شد». وارسته درباره چگونگی گردآوری آثار این نمایشگاه می‌گوید: «ما سال پیش اقدام به انتشار فراخوانی برای دعوت از هنرمندان کردیم تا اثری با موضوع آب ارائه دهند. در این فراخوان از هنرمندان دعوت شده بود که در نمایشگاه «طلای آبی» با موضوع کمبود آب، شرکت کنند. علاقه‌مندان به شرکت در این نمایشگاه فرصت داشتند رزومه و طرح پیشنهادی خود را تا پایان آبان ۹۴ به آدرس‌هایی که مشخص شده بود ایمیل کنند». تا کمتر از یک هفته دیگر نمایشگاه‌گردانان «طلای آبی» آثار منتخب را در گالری اعتماد به نمایش خواهند گذاشت. ویدا وارسته و لیلا وارسته در مقدمه معرفی این نمایشگاه می‌نویسند: «امروز در آغاز دورانی تازه، مردمان ایران، این کشور کهن‌سال با بهارانی زودرس و زمستان‌های کم‌برف، درمی‌یابند که سرنوشت آنها بیش از آنکه در گرو «طلای سیاه» باشد با «طلای آبی» گره خورده است. ما با فراخواندن هنرمندان و با کمک دست‌های هنرآفرینشان می‌خواهیم سهمی در به‌تصویرکشیدن این تراژدی بزرگ ملی داشته باشیم». لیلا وارسته و ویدا زعیم که این نمایشگاه را گردآوری کرده‌اند، پیش از این دو نمایشگاه موفق «صلح» و «طلای سیاه» را در تهران و لندن روی دیوار بردند. «صلح»، عنوان نمایشگاهی بود از آثار ۵۵ هنرمند ایرانی که از آوریل تا می ۲۰۱۴ در لندن روی دیوار رفت. «صلح؛ از اعماق هنرم» (Peace from the bottom of my art)، عنوانی بود که برای این نمایشگاه برگزیده شد؛ عنوانی که از شباهت آوایی واژگان «هنر» و«قلب» در انگلیسی بهره می‌برد تا از همان ابتدا مورد توجه مخاطبانش واقع شود. در این نمایشگاه، طیفی از آثار متفاوت عکاسی، مجسمه، نقاشی و چیدمان به نمایش گذاشته شد که همگی مفهوم مشترک «صلح» را در دل خود داشتند. این نمایشگاه توانسته با محوریت مفهوم صلح، گستره متنوعی از هنرمندان جوان و نوظهور تا هنرمندان نامی و شناخته‌شده را در کنار هم گرد آورد. نمایشگاه «طلای سیاه» نیز که برای اولین‌بار در تاریخ هنرهای تجسمی ایران، «نفت» را موضوع نمایشگاهی گروهی کرد، در سال ۹۳ در گالری شیرین روی دیوار رفت. هدف از گردآوری مجموعه «طلای سیاه»، معرفی چشم‌اندازها و گستره وسیعی از رویکردهای هنری اعلام شد که تحت‌تأثیر فرهنگ نفتی در خاورمیانه به‌وجود آمده است. ویدا زعیم و لیلا وارسته پیش از این در برپایی حراج «اپرا» در دوبی همکاری داشته‌اند.

اثر آیدین آغداشلو

«وارونگی» به کن رفت

«فروشنده» در تعلیق

شرق: درحالی‌که همه سینمادوستان منتظر بودند خبر حضور آخرین فیلم اصغر فرهادی - فروشنده- را در فهرست فیلم‌های بخش اصلی شصت‌ونهمین جشنواره کن بشنوند، نام این فیلم در فهرست نهایی نبود. البته روابط‌عمومی فیلم «فروشنده» اصغر فرهادی در خبری به نقل از مدیر هنری جشنواره فیلم کن اعلام کرد که «ما هنوز فیلم «فروشنده» را ندیده‌ایم». تیری فراماکس، مدیر هنری جشنواره فیلم کن، در مصاحبه‌ای با نشریه «ورایتی» در پاسخ به حضور فیلم اصغر فرهادی در این دوره از جشنواره گفت: «هنوز فیلم «فروشنده» را ندیده‌ایم و امیدوارم بتوانیم در چندروز آینده آن را ببینیم». بنابر این گزارش، فیلم «فروشنده»، با توجه به طی‌کردن مراحل فنی، دیرتر از موعد مقرر به هیأت بررسی فیلم‌های جشنواره کن رسید و براساس اعلام مدیر هنری این جشنواره، «فروشنده» در چندروز آینده دیده می‌شود و نظر آنها در مورد حضور یا عدم حضور فیلم در جشنواره اعلام خواهد شد. به‌تازگی فهرست فیلم‌های بخش اصلی و «نوعی نگاه» جشنواره کن اعلام شد که فقط تاکنون فیلم «وارونگی» بهنام بهزادی از ایران برای بخش «نوعی نگاه» اعلام شده است. فیلم‌های بخش رقابتی شصت‌ونهمین دوره فستیوال کن شامل: «تونی اردمن» به کارگردانی «مارن اده» (آلمان)، «جولیتا» به کارگردانی «پدرو آلمادوار» (اسپانیا)، «عزیز آمریکایی» به کارگردانی «آندرا آرنولد» (انگلیس)، «زن ناشناخته» به کارگردانی «برادران داردن» (بلژیک)، «خریدار شخصی» به کارگردانی «الیور آساياس» (فرانسه)، «این تنها پایان جهان است» به کارگردانی «خاویر دولان» (کانادا)، «خلیج سست» به کارگردانی «برونو دومونت» (فرانسه)، «پترسن» به کارگردانی «جیم جارموش» (آمریکا)، «Rester Vertical» به کارگردانی «آلن جیرادی»(فرانسه)، «آکواریس» به کارگردانی «کلبر مندونسا فیلهو» (برزیل)، «سنگ‌های بد» به کارگردانی «نیکول گارسیا» (فرانسه)، «من، دنیل بلیک» به کارگردانی «کن لوچ» (انگلیس)، «رُزای من» به کارگردانی «برلیانت مندوزا» (فیلیپین)، «لیسانسه» به کارگردانی «کریستین مونگیو» (رومانی)، «دوست‌داشتن» به کارگردانی «جف نیکولز» (آمریکا)، «Agassi» به کارگردانی «پارک چان-ووک» (کره‌جنوبی)، «آخرین چهره» به کارگردانی «شون پن» (آمریکا)، «سیرنوادا» به کارگردانی «کریس پیوو» (رومانی)، «اله» به کارگردانی «پل برهوون» (هلند) و «شیطان نئون» به کارگردانی «نیکلاس وندینگ رفیل» (دانمارک) هستند. در بخش نوعی نگاه نیز فیلم‌های «وارونگی» به کارگردانی بهنام بهزادی، «شاگرد» به کارگردانی «بو جونکینگ»، «دادگاه کشور» به کارگردانی «دلفین کولین» و «موریل کولین»، «رقص» به کارگردانی «استفانی دگیوستو»، «برخورد» به کارگردانی «محمد دیاب»، «برج سرخ» به کارگردانی «مایکل دوباک دویت»، «عمر شخصیا» به کارگردانی «ماها حج»، «Me'Ever Laharim Vehagvaot» به کارگردانی «ارام کولیرین»، «پس از طوفان» به کارگردانی «کوریدا هیروکازو»، «لبخند مرد» به کارگردانی «جوهوکوسمانن»، «شب طولانی فرانسیسکو سانکتی» به کارگردانی «فرانسیسکو مارکز» و «آندرا تستا»، «سگ‌ها» به کارگردانی «بوگدان میریکا»، «ذره سیاه» به کارگردانی «استفانو موردینی»، «کاپیتان فنتستیک» به کارگردانی «مت راس» و «تغییر شکل» به کارگردانی «مایکل اوشی» پذیرفته شده‌اند. فیلم‌های بخش غیررقابتی شامل «BFG» به کارگردانی «استیون اسپیلبرگ»، «Goksung» به کارگردانی «نا هونگ جین»، «مانی مانستر» به کارگردانی «جوی فاستر» و «آدم‌های خوب» به کارگردانی «شین بلیک» هستند. شصت‌ونهمین جشنواره فیلم کن از تاریخ ۱۱ می(۲۲ اردیبهشت) با حضور «جورج میلر»، کارگردان استرالیایی فیلم «مکس دیوانه: جاده خشم» در رأس هیأت داوران رقابتی و با نمایش «کافه سوسایتی»، جدیدترین اثر «وودی آلن»، آغاز به کار خواهد کرد و تا ۲۲ می(دوم خرداد) ادامه دارد.

چهره روز

بیماری کیارستمی به روایت وزیر بهداشت

● **شرق:** دکتر سیدحسن هاشمی صبح پنجشنبه ۲۶ فروردین برای عیادت از عباس کیارستمی، تهیه‌کننده، کارگردان و فیلم‌نامه‌نویس بین‌المللی ایران، در بیمارستان محل بستری او حضور یافت و با پزشک معالج و شخص کیارستمی صحبت کرد و در جریان روند درمان و آخرین وضعیت وی قرار گرفت. وزیر بهداشت با بیان اینکه شرایط «عباس کیارستمی»، کارگردان و هنرمند برجسته کشور، رو به بهبودی است، گفت: به‌دنبال اقدامات درمانی انجام‌شده و شرایط جسمی کیارستمی، او تا ۱۰ روز دیگر ترخیص می‌شود. هاشمی در حاشیه این عیادت درباره روند درمان این کارگردان گفت: آقای کیارستمی از نظر گوارشی مشکلی پیدا کرده بودند و باید حتما جراحی می‌شدند و بعد از انجام جراحی دچار التهاب کیسه صفرا شده بودند. البته چنین چیزی گاهی اوقات پیش می‌آید و ممکن است هیچ ربطی هم به جراحی نداشته باشد. وی افزود: بعد از آن کیسه صفرای کیارستمی عمل شد و دچار عفونت شده بودند و این عفونت وارد خون وی شده بود. همین موضوع شرایطشان را حاد کرده بود و زمانی که در ۱۳ فروردین‌ماه از این کارگردان عیادت کردیم، شرایطشان بحرانی بود. هاشمی درباره عیادت خود در ۱۳ فروردین‌ماه امسال از کیارستمی گفت: در سیزدهم فروردین آقای جنتی با من تماس گرفتند و من هم بعد از آن برای عیادت از آقای کیارستمی آمدم. البته همکارانمان از قبل در جریان موضوع بودند و دانشگاه علوم پزشکی ایران و دکتر گویا، مدیرکل بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت که متخصص عفونی هستند، کارهایشان را پیگیری می‌کردند. بعد از آن هم تیمی از همکاران ما در بیمارستان جم و تعدادی از همکارانمان مانند دکتر ظفرقندی، دکتر فاضل، دکتر حریرچی، دکتر نجفی، دکتر استقامتی و دکتر حدادی که در بیمارستان‌های تهران مشغولند با هم هم‌فکری کردند. وی گفت: خوشحالیم که شرایط آقای کیارستمی رو به بهبودی است، توجه به شرایط آقای کیارستمی وظیفه ما بوده و هست و خدا را شکر می‌کنیم که شرایطشان رو به بهبودی است. براین‌اساس امیدواریم در روزهای آینده بتوانند بیمارستان را ترک کنند. وزیر بهداشت درباره آخرین وضعیت جسمانی این کارگردان کشورمان گفت: درحال‌حاضر وضعیتشان خوب و تبشان قطع شده است. وضعیت کلیه او هم خوب است و شرایط تغذیه‌ای وی به وضع عادی بازگشته، البته طبعا بیماری که چند نوبت مورد عمل جراحی قرار گرفته و عمل‌های سنگینی را در این سن تحمل کرده است، دوره نقاهتش چندماهه خواهد بود. اما با شرایطی که از آقای کیارستمی، خانواده، فرزند و برادرشان می‌بینیم مطمئنیم که به خدمات هنری و فعالیت‌های عادی‌شان بازمی‌گردند و ظرف ۱۰ روز آینده ترخیص می‌شوند. هاشمی در پاسخ به سؤالی درباره برخی شایعات مطرح‌شده مبنی‌بر قصور پزشکی در روند درمانی کیارستمی گفت: برای بخش پزشکی همیشه حاشیه بوده و حتی برنامه‌ای با عنوان حاشیه‌های پزشکی نیز وجود دارد، اما به‌نظر من خیلی نباید به آنها توجه کرد. آنچه که من به‌ویژه در سال جدید از رؤسای دانشگاه‌ها و همکارانم خواسته‌ام، تلاش بیشتر و بی‌توجهی به حاشیه‌هاست؛ چراکه اگر ما از متن یعنی مردم غافل شویم، در حاشیه هیچ آبی برای مردم گرم نخواهد شد. وی افزود: بنابراین بهتر است به حاشیه‌ها توجه نکنیم. درحال‌حاضر هرکسی گمانه‌زنی می‌کند، اما این گمانه‌زنی‌ها در حوزه سلامت کار خوبی نیست. وی در پاسخ به سؤال خبرنگاری مبنی‌بر اینکه آیا عیادتتان از کیارستمی به دلیل حاشیه‌هایی بوده که در این زمینه مطرح شده، گفت: خیر عیادت من به دلیل حاشیه‌ها نبوده است، بلکه کیارستمی یکی از سرمایه‌های ملی ما در حوزه هنری محسوب می‌شود و وظیفه همه ماست که نسبت به همه سرمایه‌هایمان حساسیت بیشتری داشته باشیم. وی تأکید کرد: البته این به‌معنای بی‌توجهی به بقیه مردم نیست، اما به نظر می‌رسد که وظیفه حکومت است تا همان‌طور که به افتخاراتی که این افراد در عرصه داخلی و بین‌المللی به بروز و ظهور می‌رسانند توجه می‌کند، به زندگی‌شان نیز توجه کند و البته این موضوع باید برای همه مردم وجود داشته باشد.

اصلاح و پوزش

● **شرق:** روز دوشنبه، ۲۳ فروردین در صفحه ۱۴ روزنامه «شرق» در مطلبی با عنوان «ایستاده در غبار» فعلا اکران نمی‌شود» عنوان علی سرتیپی، مدیرعامل دفتر مؤسسه پخشیران و پخش‌کننده فیلم قید شده بود که به‌این‌وسیله از سوی شرکت سهامی پخشیران یادآور می‌شود علی سرتیپی هیچ سمت یا سهمی در شرکت سهامی تولید و توزیع فیلم پخشیران نداشته و ندارد.